

Monrad og Hegels statsteori

//

//]]]]> //]]]>

Politikken må være overordnet økonomien når den siste går på tvers av kristendommens prinsipper, hevdet den danske filosofen Hans Lassen Martensen. Han ble tatt i forsvar av nordmannen Marcus Jacob Monrad, som riktignok var en mer stringent forsvarer av den hegelianske statsmodellen.

I sitt innlegg under Hegel-seminaret i Bergen, tok stipendiat Baard Skogrand for seg Mondrads og Hegels statsteori.

19. oktober ble det arrangert [Hegel-seminar](#) i Bergen, i regi av Gruppe for sosialfilosofi og politisk teori. I en serie innlegg på Salongen, presenterer vi korte sammendrag av foredragene.

Martensens *Ethik*

«Martensens *christelige Ethik* og *Liberalismens Gjenmæle*» var tittelen på en serie på fire artikler som stod på trykk i *Morgenbladet* i januar–februar 1879. Forfatter var professor i filosofi ved universitetet i Christiania, [Marcus Jacob Monrad](#), og hans anliggende var den danske biskopen [Hans Lassen Martensens](#) verk *Den christelige Ethik*, publisert i tre bind mellom 1871 og 1878.

Martensens *Ethik* inneholdt en statsmodell av hegeliansk type og dessuten en besk kritikk av tidens tendens til å overlate økonomiske og sosiale spørsmål til det som kan sies innenfor den rådende liberalismen. Politikken må være overordnet økonomien når den siste går på tvers av kristendommens prinsipper, hevdet Martensen.

En ny vår som samfunnskritikk

//]]]]> //]]>

I Danmark hadde Martensens verk vakt mye debatt, særlig etter at han ble imøtegått av en annen biskop og tidligere statsminister, [Ditlev Gothard Monrad](#). D.G. Monrads motskrift, hans *Liberalismens Gjenmæle* kritiserer Martensens synspunkter på økonomi, produksjon og ikke minst på hva som er et menneskeverdig arbeidsliv. Særlig spennende er det når de to biskopene møtes over [eksempelet med knappenålsproduksjon](#) fra Adam Smiths *Wealth of Nations*.

Den norske Marcus Jacob Monrad er åpenbart entusiastisk over at hans ungdoms tankesett, hegelianismen, har fått en ny vår som relevant samfunnskritikk. Og i det store kan artikkelserien leses som et forsvar for Martensens posisjon. Det blir imidlertid også tydelig at den norske Monrad er en langt mer stringent forsvarer av den hegelianske statsmodellen – og særlig det borgerlige samfunnets viktige rolle i denne.

Om «hvad han er» og «hvad En mener»

I forhold til Marcus Jacob Monrads tidligere politisk-teoretiske tekster, fra 1840-tallet, er det også tydelig at han er blitt langt mer opptatt av det moderne borgersamfunnets mekanismer. Mer eksplisitt åpner det for læremesteren Hegel sitt så viktige prinsipp om korporasjonen som basis for politisk representasjon.

Kanskje, antyder Monrad nå om den moderne borger, kan spørsmålet om «hvad han er», være like viktig som «hvad En mener».

Hegel-seminaret ble arrangert av Gruppe for sosialfilosofi og politisk teori, som også har stilt sammendragene til rådighet for Salongen.